

وزیرفرهنگ و ارشاد اسلامی:

فرهنگ، ادبیات و زبان مشترک شناسنامه خدشه‌ناپذیر ایران و تاجیکستان است

به گفته وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی «نیاید اجازه دهیم فاصله مکانی بین دو ملت ایران و تاجیکستان جدایی افکند، فرهنگ، ادبیات و زبان مشترک شناسنامه خدشه‌ناپذیر و بهترین دلیل این ادعا است.»

محمدمهدی اسماعیلی سه‌شنبه شب در نشست ادیبان ایران و تاجیکستان در دوشنبه پایتخت این کشور گفت: امروز شعرا و نویسندگان خوب کشور برادر تاجیکستان، هنرمندان و تمام کسانی که به گونه‌ای به ادبیات ربط داشته یا علاقه‌مند هستند تلاش می‌کنند با ایجاد و خلق آثار نوین ارزشمند این ادبیات را در خود کشور و در میان جامعه جهانی معرفی کنند.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: در اشعار شاعران معاصر تاجیک از اجداد، تاروپود، قصر جهان آرا، نور جام جم، خانه ایمان، میعادگاه، قیله‌نما، آشیان سیمرغ، سرزمین دلبران، بارگاه نورخدا، سرزمین جاوید ایزدی، قلمرو عشق و ایمان و غیره یاد شده است. شعرای تاجیک وقتی درباره همبستگی ایران و تاجیکستان سخن می‌گویند تعبیر یک جان در دو تن، یک روح در دو پیکر، دو دیده و یک دل، یک بحر و دو ساحل و دو مغز در یک پسته به کار می‌برند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه داد: زبان در مقام مهم‌ترین مؤلفه فرهنگ، یکی از ملک‌های معرفی شده برای

مصطفی رحماندوست، شاعر و نویسنده ایرانی در گفت‌وگو با «ایران» از وضعیت ترانه و موسیقی کودک می‌گوید:

رازماندگاری ۲دهه‌ترانه‌گنجشک لالا

نداسیجانی / بی شک ترانه زیبای «گنجشک لالا» را خوب به خاطر دارید. اثری مانا و مشهور

در ژانر کودک به سروده مصطفی رحماندوست و آهنگسازی محمود منتظم صدیقی که بعد از انقلاب ساخته شد و از اواخر دهه ۶۰ هر شب در برنامه «شب بخیر کوچولو» از رادیو بخش می‌شد هنوز با گذشت تقریباً ۴ دهه از تولید آن، خانواده‌ها، امروز هم آن را برای کودکان شان زمزمه می‌کنند.
با ترانه زیبای «باز باران با ترانه» سروده گلچین گیلانی که آهنگی هم با همین شعر ساخته شد و شعرو ترانه‌های نوستالژیک و ماندگار دیگری که به تاریخ پیوسته و ثبت و ضبط شدند و همچنان نیز مورد توجه نسل امروز و دپروز هستند. براسستی رمز ماندگاری این آثار برای کودکان چیست؟! چرا این اشعار و ترانه‌هایی که با کلمات ساده و روان در کنار هم قرار گرفته‌اند توانسته‌اند براحتی با ذهن و اندیشه کودک ارتباط برقرار کنند! یا ملودی‌هایی با ریتم‌های ساده و آهنگین اما بسیار تأثیرگذار! اما امروزه با توجه به تعدد بسیار اینگونه آثار، چندان به دل نمی‌نشیند و کودک ارتباط خوبی با آن برقرار نمی‌کند. مصطفی رحماندوست رمز ماندگاری این ترانه‌ها و ملودی‌ها را بهره بردن از افراد متخصص و کارشناس در این زمینه می‌داند، موضوعی که طی این دو- سه دهه اخیر کمتر مورد توجه مسئولان بوده است و بی‌تردید همین بی‌توجهی موجب شده آثاری که به کودک و نوجوان اختصاص دارد بسیار سطحی و به گفته‌ای دم‌دستی ساخته شود.

نمی‌توانیم نسبت به زبان شعر بی تفاوت باشیم مصطفی رحماندوست، شاعر و نویسنده ایرانی، هنرمندی که نامش یادآور آثار ارزشمند در زمینه کودک و نوجوان است، در خصوص سطحی و محاوره‌ای بودن اشعار و موسیقی کودکان بیان داشت: «بسیاری از اشعاره‌ای اصطلاحاً در ادبیات کودکان، ترانه گفته می‌شود، محاوره‌ای بوده و چندان کارهای قوی به شمار نمی‌آیند. اما بنا به نظر برخی شاعران، کودکان می‌توانند با اشعار محاوره‌ای ارتباط صمیمانه‌تری برقرار کنند که به عقیده من تصورود دیده‌ها اشتباهی است البته خود من نیز مدت‌ها براین اندیشه بوده‌ام.»

به گفته او «شعر ژانری از زبان و ادبیات بوده که باید در حد مخاطب و خامت زبان متون و ادبیات بودن را داشته باشد» و در ادامه افزود: «ما می‌توانیم در شعر از زبان کوچه و بازار ی بهره ببریم اما این گونه، در ژانر دیگری تعریف می‌شود براین اساس یکی از بحث‌های عمده در ادبیات کودکان، زبان آموزی است و نمی‌توانیم نسبت به زبان شعر بی تفاوت باشیم.»

اغلب آهنگسازان بازیزان کودک آشنایی ندارند
این شاعر و نویسنده کودک اشاره دارد سال‌ها قبل، به مدت۱۱ سال، عضویت شورای شعر و موسیقی رادیو و تلویزیون را عهده‌دار بوده و در این باره اظهار کرد: «درورانی که در این شورا مشغول به کار بودم با آهنگسازان بزرگی نشست و برخاست داشتم و درباره ترانه‌سرایی برای کودکان صحبت‌های بسیاری شکل می‌گرفت، اما واقعیت این است که اغلب آهنگسازان ما، با زبان کودکان آشنایی چندانی ندارند کما اینکه اغلب نویسندگان نیز نمی‌توانند برای کودک شعر و داستان بنویسند و ایرادی هم بر این مساله نیست ولی نباید گناه‌مان را به گردن دیگری بیندازیم. فعالیت در زمینه کودک و نوجوان و سرودن شعر و نوشتن داستان، نیازمند تخصص است. در دنیا نویسندگان بزرگی بوده و هستند که هیچگاه برای کودکان ننوشتند به این دلیل که انجام این کار در تخصص شان نبوده و در مقابل نویسندگان و شاعرانی هم بوده‌اند که طی همین سال‌ها، تمرکزشان فقط نوشتن برای بچه‌ها بوده و هست و از اینکه بخواهند برای بزرگترها بنویسند گریزان بودند به این سبب که تخصص شان آسیب نبیند.»

رحماندوست درباره نگاه تخصصی به موسیقی کودک نیز گفت: «در گذشته برخی آهنگسازان که در حرفه خود کمی بیشتر از کرده بودند، براین باور بودند اگر یک مقدار ریتم موسیقی را نتدرند کنند می‌تواند برای بچه‌ها کار بنویسند. جالب است برخی نویسندگان بزرگسال ما هم بر این اندیشه بودند اگر به‌طور مثال کلمه «بچه‌جون» را به مطلب خود اضافه کنند، می‌توانند برای کودکان بنویسند و هر حرف و پیامی را به آنها منتقل کنند. اما گذر زمان و تخصصی شدن کارها، نویسندگان را به این نتیجه رساند که زمانی می‌توان برای مخاطب کودک و نوجوان نوشت که با رنج‌های متفاوت سنی بچه‌ها آشنا باشی. مسلماً کودکان ۳۱تا سال

تعیین حدود مصداقی ایران فرهنگی است.

او افزود: در بحث فرهنگ در ایران فرهنگی، ادبیات پارسی مهم‌ترین نماد فرهنگی است. طبیعتاً ایران فرهنگی، مرزهایش بسیار دورتر و قلمرو آن بسیار پهناورتر از جغرافیای کنونی ایران است. پس زبان و ادبیات شهبین پارسی که تیره‌های گوناگون ایرانی را در هر سرزمین به یکدیگر پیوند می‌دهد، به منزله برساننده هویت مشترک با کشورهای تاجیکستان و افغانستان است و ارزش و اهمیت شعر و ادبیات در میان پارسی‌زبانانی چون ایران و تاجیکستان می‌تواند زمینه مناسبی برای تعمیق تعلق‌های فرهنگی باشد.

واقعت موضوع این است که اندیشه ایشان بسیار پرپار و با برکت بود. استاد بعد از مدتی با یک خانم مشغول به همکاری شدند و یک روز به من گفتند هرکسی این شعر را می‌بیند می‌گوید خوب نیست! گفتم استاد کار سختی است و من همچنان تأکید دارم باید منقصل از هم کار کنیم. سخن من این است که تولید اثر برای کودک کار آسانی نیست و براحتی هم نمی‌توان قضاوت کرد و بگویم آهنگساز بلد بوده و این نشان می‌دهد راهی که انتخاب شده غلط نیست اما با تقلید از آهنگ‌های غربی نمی‌توان این مسیر را ادامه داد. افراد بزرگی در موسیقی بودند و آمدند و برای من نورآکاست (لالایی) ساختند اما نتوانستند موفق شوند چرا که اسیر موسیقی غربی بودند و از بند آن خارج نشدند و کارشان هم نگرفت و من همان اشعار را به آهنگسازان دیگری سپردم. به‌طور مثال ترانه «گنجشک لالا» را که اواسط دهه ۶۰ نوشتم، دو نفر ساخته‌اند نخست آقای محمود منتظم صدیقی که مبنای ساخت کار ایشان موسیقی ایرانی بوده و سال‌های سال از رادیو و تلویزیون پخش شده و همچنان پخش می‌شود و مورد اقبال مردم قرار گرفت. نفر دیگر بر مبنای موسیقی ایرانی نساخته است و نتوانست جذب مخاطب را کسب کند. بنابراین تعامل و احترام و با هم کارکردن بسیار مهم و ارزشمند است.»

کودکان با این اوزان است و نمی‌توان برای آن ملودی یا آهنگی متفاوت ساخت و ریشه‌اش بد است.

یک خاطره ماندگار از استاد هلوی

خیلی از دوستان شاعر من نیز تنها تأکیدشان بر این وزن شعری است در صورتی که وزن‌های عروضی و هجایی زبان فارسی بسیار وسیع و گسترده است. بنابراین وقتی روی یک وزن کار می‌کنند و بقیه وزن‌ها کنار گذاشته می‌شود، ناخودآگاه دست آهنگساز بر سر خط شده و کار خوبی تولید نمی‌شود اما اگر در شعر کودک از اوزان متفاوت استفاده شود، آن زمان آهنگساز، خواه ناخواه مجبور می‌شود تفاوت و فهم‌ها را در کارش سرایت بدهد. در اینجا می‌خواهم به یکی از خاطراتم با زنده‌یاد استاد حسین دهلوی اشاره کنم.

روح این استاد بزرگ شاد. از سال‌های بنام قبل ایشان را می‌شناختم و به سبب حرفه‌ام با ایشان مرآوه داشتم. یک روز استاد تماس گرفتند و من را به منزل شان دعوت کردند. تصمیم داشتم یک ایرا برای کودکان بنویسم. اما اقدر کار ایشان پیچیده و عجیب بود که از پس آن بر نیامدم و به استاد گفتم من و شما نمی‌توانیم کنار هم بنشینیم و کار کنیم یا شما باید آهنگ خود را بسازید و من روی آن شعر بگویم یا من شعر را بنویسم، شما روی آن آهنگ بسازید. به این دلیل که از دو خاستگاه متفاوت حرف می‌زیم اما

شعر معروف «باز باران» سروده گلچین گیلانی

▪ پنجشنبه ۱۲ آبان ۱۴۰۱

▪ سال بیست و هشتم

▪ شماره ۸۰۴۳

هستند و فرهنگ، ادبیات و زبان مشترک شناسنامه خدشه‌ناپذیر و بهترین دلیل این ادعا است.

هفته فرهنگی ایران در تاجیکستان به همت سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در تاجیکستان برگزار شده است.

۱۵ فرهنگی

بیشرفت وتوسعه کشور منوط به ورود کتاب در زندگی مردم است

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پیامی به هشتمین جشنواره روستاها و عشایر دوستدار کتاب گفت: هر منطقه از کشور که کتاب وارد زندگی مردم شود، به همان اندازه شاهد پیشرفت وتوسعه خواهیم بود.در بخشی از متن کامل پیام محمدمهدی اسماعیلی به این رویداد آمده: «مفهوم وسیع عدالت فرهنگی بدان معناست که همه بخش‌های کشور از مواهب فرهنگی به نحو عادلانه بهره‌مند شوند؛ رویکردی که به صورت همه‌جانبه در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پیگیری می‌شود و معاونت فرهنگی دراین زمینه پیشرو است.ما کتاب را سرمایه مهم حوزه فرهنگ می‌دانیم و معتقدیم در هر منطقه از کشور که کتاب وارد زندگی مردم شود، به همان اندازه شاهد پیشرفت وتوسعه خواهیم بود.وزارت فرهنگ از برپایی جشنواره‌های متنوع مرتبط با حوزه کتاب، گسترش فرهنگ کتابخوانی که به انس بیشتر مردم با کتاب منجر شود، حمایت خواهد کرد.جشنواره دوستدار کتاب که معطوف به روستاییان و عشایر عزیز کشورمان است بحمدالله هشتمین دوره برپایی را تجربه می‌کند وبر اساس گزارش‌ها ۲۸۵ روستا از استان‌های سراسر کشور در این طرح مشارکت کرده‌اند که در پایان مراحل دآوری، ۹ روستا به عنوان برگزیده و یک روستا به عنوان «استمرار» معرفی می‌شود.امیدوارم در سال‌های آینده فضا به گونه‌ای فراهم شود که تعداد روستاها و مشارکت‌کننده به بیشتر از هزار روستا برسد.امروز روستاها و عشایر به برکت انقلاب اسلامی و سیاست راهبردی چهار دهه گذشته، بستر رویش بسیاری از استعدادهاست وجشنواره دوستدار کتاب در شناسایی نخبگان نقش مهمی ایفا می‌کند.»

«ایران آینده» میزبان نوجوانان شد

همزمان با فرا رسیدن هفته ملی نوجوان، سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران با همکاری شبکه امید و سایر نهادهای فعال در حوزه نوجوانان، جشنواره «ایران آینده» را از ۱۱ تا ۲۰ آبان هر روز از ساعت ۱۵ تا ۲۲ در باغ کتاب تهران برگزار می‌کند. در

این جشنواره برنامه‌های متنوعی در راستای علایق نوجوانان اجرا می‌شود و گروه سنی ۹ تا ۱۸ سال، مخاطبان اصلی جشنواره هستند. البته برنامه‌های جشنواره به گونه‌ای پیش‌بینی شده که برای کودکان هم قابل استفاده باشد و به‌طور کلی فضایی شاد و مفرح برای خانواده‌ها فراهم شده است. جشنواره «ایران آینده» از چهار بخش اصلی بازی‌ها، غرفه‌ها، استیج و نمایش فیلم تشکیل شده است. ضمن اینکه باغ کتاب تهران تخفیف‌های ویژه‌ای برای استفاده بازدیدکنندگان از خدمات این مجموعه در نظر گرفته که میزان این تخفیف‌ها کم‌سابقه بوده است. امکان استفاده از همه بخش‌های جشنواره از ساعت ۱۵ تا ۲۲ فراهم است و علاوه بر آن، از ساعت ۹ تا ۱۵ امکان بازدید گروهی در نظر گرفته شده که مدارس با هماهنگی با فرهنگ‌سراها می‌توانند به صورت گروهی در جشنواره «ایران آینده» در باغ کتاب تهران حاضر شوند. **ایستا**

ساز هنرمندان ایرانی در دوشنبه کوک شد

همزمان با سومین روز برپایی هفته فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان، روز گذشته روزهای فرهنگی ایران با شرکت جمعی از اهالی فرهنگ و هنر و مسئولان دو کشور در دانشگاه ملی تاجیکستان ادامه یافت. اجرای ورزش پهلوانی و ورزشهای، شعرخوانی، نمایش، رقابت‌های نقالی و شانه‌نامه‌خوانی و اجرای چند قطعه موسیقی و... از جمله برنامه‌های این مراسم بود که با حضور محمود سالاری معاون هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، محمدتقی صابری سفیر ایران در تاجیکستان، معاون وزیر فرهنگ تاجیکستان و محمدعلی کبابی مدیرکل همکاری‌های فرهنگی و امور ایرانیان خارج کشور سازمان فرهنگ و ارتباطات برگزار شد. مراسم با بازدید گروهی در نظر گرفته شده که برپایی هفته فرهنگی ایران در دوشنبه پایتخت تاجیکستان، روزهای فرهنگی و هنری ایران در شهرهای خجند و باخترا این کشور ادامه یابد. **ایرنا**

۵۵۰هزار مخاطب به تماشای نمایش‌های اوج نشستند

همزمان با استقبال ۱۰ هزار نفری از نمایش «جهان بانو» طی ۵ روز ابتدایی اجرا، تعداد مخاطب نمایش‌های میدانی سازمان اوج در سال جاری به ۵۵۰ هزار تماشاگر رسید. «روشنای شب تارا»، «تنهاتاز از مسیح»، «محشر»، «فصل شیدایی» و «جهان بانو» نمایش‌های میدانی اوج در هشت ماه ابتدایی امسال هستند. **ایرنا**

«آبا» به مادران و زنان ایران تقدیم می‌شود

نمایش «آبا» که اجرای خود را در سالن کوچک مرکز تئاتر مولوی آغاز می‌کند، اثری درباره جایگاه و اهمیت مادر در زندگی است. نیما آقاخان‌ی بازیگر و کارگردان نمایش «آبا» که قرار است در سالن کوچک مرکز تئاتر مولوی روی صحنه برود، درباره اثر نمایش بیان داشته: «نمایشنامه «آبا» را بر اساس نمایشنامه «بمی در قلب» نوشته وحیدی عمود که خودم آن را ترجمه کردم، نوشتم. این اثر یک مونولوگ است که در آن به ابفای نمایش می‌پردازم. خواسته خودم بود که در حال حاضر نمایش

را روی صحنه ببرم. نمی‌دانم بحث حضور تماشاگر چگونه خواهد بود. من دانشجویی تازه فارغ‌التحصیل هستم و تمام هزینه‌های تولید نمایش را شخصاً تأمین کردم. «آبا» در زبان ترکی یعنی مادر و چون این نمایش درباره مادر است برای زندگی مند انسان‌ها بسیار مهم و تأثیرگذار است با نیت تقدیم نمایش به مادران و زنان کشورم اثر را روی صحنه می‌برم. **مهرو**

واکنش ثریا قاسمی به خبری درباره «آرتین»

ثریا قاسمی تأکید کرد که هیچ صفحه‌ای در فضای مجازی ندارد و درباره «آرتین» صحبتی نکرده است.

این بازیگر درباره انتشار خبرهایی از یک صفحه در فضای مجازی مبنی براینکه او برای سرپرستی یک کودک که در حمله تروریستی به شاهچراغ والدین خود را از دست داده است، آمادگی کرده است، گفت: من هیچ صفحه‌ای در فضای مجازی ندارم و این مطلب به نقل از من نبوده است.

اگران آنلاین سه فیلم سینمایی برای روز دانش آموز

سه فیلم سینمایی «دیو»، «آقای مدیر» و «پندار» از تولیدات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان همزمان با روز دانش‌آموز به صورت آنلاین و رایگان اکران می‌شود. فیلم سینمایی «دیو» ساخته مهدی جعفری و برنده سیمرغ بلورین بهترین فیلم

سی و نهمین جشنواره فیلم فجر، روزهای ۱۲ و ۱۳ آبان در پایگاه مجازی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به نمایش گذاشته می‌شود. «آقای مدیر» به کارگردانی حسن آقاکریمی و نویسندگی رضا حیدرنژاد از تولیدات سال ۱۳۹۰ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان است که در این ۲ روز اکران خواهد شد. همچنین «پندار» به کارگردانی لیلی میرهادی دیگر فیلم سینمایی کانون پرورش فکری است که به صورت آنلاین در روزهای ۱۲ و ۱۳ آبان اکران می‌شود. «پندار» با بازی گلاب آدینه از تولیدات سال ۱۳۸۲ کانون است. **مهرو**